

Thomas Kingos Kirke 100 år i 2024

Skovgaards glasmalerier

Af Peter Nedergaard



Historien om Joakim Skovgaards glasmalerier i Thomas Kingos Kirke begynder for mere end 100 år siden. Skovgaard var kendt og anerkendt som kunstner, ikke mindst for sin kirkekunst. Det mest kendte og hans hovedværk er totaludsmykningen i Viborg Domkirke, især freskerne på vægge og hvælvinger, men også loftet i hovedskibet og glasmalerier i apsis og i vestfacaden.

Odenses stiftsprovst Johannes Lützhøft var meget engageret i arbejdet med en ny kirke i Hunderupkvarteret. Han havde en idé om vinduer med glasmalerier – i kraftige farver – i stedet for en traditionel altertavle i den nye kirke. En meget generøs donation fra konsul Thorvald Andersen gjorde det muligt at realisere den. Måske kendte de Skovgaards trefløjede vinduer med glasmaleri som altertavle i

vielsen i 1924. Aftenen før ville han besigtige glasmalerierne endnu en gang. Noget generede ham. Det var den røde kjortel nederst i det midterste vindue. – "... Der er et lille stykke glas i det røde, der er lidt for mørkt. Det må udveksles med et andet stykke, der lader lyset trænge bedre igennem. Det skal jeg have rettet...".

I februar 1942 faldt der 7 bomber tæt på kirken. De blev smidt fra en engelsk flyvemaskine, der blev beskudt af tyskerne. Samtlige vinduer i kirken blæste ud af kirken. Men glasmalerierne led ingen skade, for de var i sikkerhed i kælderens under Langesø Gods. Det var de ikke mindst takket være kirkens første sognepræst, Ejnar Johannes Poulsen, som under 1. verdenskrig havde erfaret, at lufttrykket ved vold-

Esajas Kirke i København – i kraftige klare farver. Skovgaard blev bedt om at udføre opgaven i Thomas Kingos Kirke, og han kunne i 1922 aflevere et udkast, udført som akvarel.

Skovgaard var med til ind-

somme eksplosioner kunne få vinduer til at blæse ud. Trækasserne, som glasmalerierne var pakket ned i under krigen, står stadig på kirkens loft.

I 1986 blev sognehuset indviet. Det omkranser kirkens kor, og det er i vidt omfang udformet, så det tager hensyn til glasmalerierne. Atriumgården mellem koret og sognehuset, og taghældningen på sognehuset, der skrånede opad i retning væk fra koret, sikrer frit lysindfald til glasmalerierne. Sognehusets høje "ydervægge" og afstanden til koret giver også en ekstra fysisk beskyttelse af vinduerne.

I 1926 skænkede en anonym giver et elektrisk belysningsanlæg, så glasmalerierne kunne belyses udefra ved aftengudstjenester. Det nuværende belysningsanlæg er placeret lavt i atriumgården på indersiden af sognehuset. Det sikrer primært, at glasmalerierne også kan ses, når det er mørkt udenfor. Samtidig giver det farvede lyspletter på korhvælvingen og på undersiden af tallerkenskræmme på belysningsmobilen i koret.

Se det hele – og mere til – på hjemmesiden www.thomaskingoskirke.dk – kirken 100 år.